

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

CENTER ZA
ZDRAVSTVENO
EKOLOGIJO

Trubarjeva 2
SI-1000 Ljubljana
t +386 1 2441 400
f +386 1 2441 447
www.nijz.si
info@nijz.si
ID DDV:
SI 44724535
TRR:

Številka: 350-46/2021-2 (256)
Ljubljana, dne 21. 06. 2021

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Predlogi in pripombe na predlog izhodišč za segment zdravje ljudi za plan Občinski podrobni prostorski načrt za gradnjo kmetijskih objektov na kmetijskih zemljiščih, Mestna občina Koper

Skladno z vašo vlogo št. 350-76/2021-2 z dne 1. 6. 2021 vam posredujemo predloge in pripombe na predlog izhodišč po 108. členu Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/17) za segment zdravje ljudi za plan Občinski podrobni prostorski načrt za gradnjo kmetijskih objektov na kmetijskih zemljiščih v Mestni občini Koper.

Zahtevek za izdelavo mnenja izvira iz elektronske pošte Mestne občine Koper, Urad za prostorski razvoj in nepremičnine, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper, z dne 28. 05. 2021, ki je bila kot nosilcu urejanja prostora posredovana Ministrstvu za zdravje in je bila priložena vaši vlogi.

V pregled za izdelavo predlogov in pripomb smo prejeli naslednjo dokumentacijo objavljeno na spletnem naslovu <https://www.koper.si/regulation/obcinski-podrobni-prostorski-nacrt-za-gradnjo-na-kmetijskih-zemljiscih/>:

- Izhodišča za pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za gradnjo kmetijskih objektov na kmetijskih zemljiščih (predlog); izdelovalec: IB STUDIO, d.o.o., Kampel 114, 6000 Koper; št. projekta: 22/17; datum: april 2021.

Kot izhodišče za izdelavo mnenja smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- 4. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19).
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20).

- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009.
- Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (Verzija 2), ki so objavljeni na spletni strani Ministrstva za zdravje (<http://www.mz.gov.si/>).

1) ZNAČILNOSTI POBUDE OZ. IZHODIŠČ

Občinski podrobni prostorski načrt za gradnjo kmetijskih objektov na kmetijskih zemljiščih bo predvideval izgradnjo in ureditev kmetijskih objektov, ki so neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe. Na predvidenih lokacijah je namenska raba območje kmetijskih zemljišč.

Zemljišča, kjer se sedaj nahajajo kmetije ležijo v strnjenih delih naselij in nimajo prostorskih in okoljskih možnosti za širitev kmetije. Območja zemljišč, kamor želijo pobudniki preseliti del svoje dejavnosti, se nahajajo ob površinah, katere obdelujejo oz. uporabljajo za pašnike. V neposredni bližini obstoječih kmetij zaradi prostorskih in okoljskih danosti širitev kmetije ni možna, zato so se lastniki odločili za ureditev in postavitev objektov na drugih lokacijah.

Pobudniki priprave OPPN so skupina lastnikov oz. pooblaščenec lastnikov na:

- PARC. ŠT. 2375/1 K.O. ŠMARJE: Na parceli se nahaja objekt, ki ni dokončan. Del objekta bi bil namenjen za spravilo pridelka, del kot stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije. Skupna površina stavb je okvirno 400 m². Območje ni komunalno opremljeno, obstoječa gospodarska javna infrastruktura (vodovod, kanalizacija, elektroenergetsko in komunikacijsko omrežje) potek v oddaljenosti približno 500 m v bližnjem naselju Grintovec.

- PARC. ŠT. 3108/4 K.O. ZAZID: Na predmetni parceli je predvidena postavitev stavbe za rejo živali, postavitev stavbe za spravilo pridelka (krme) ter stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije (druge nestanovanjske kmetijske stavbe). Skupna velikost predvidenih stavb bo okvirno 1530 m² in višine do max 6,00 m. Predvidena stavba za rejo živali bo za okvirno 150 govedi in 100 prašičjih pitancev. Pobudniki želijo na obravnavanem območju urediti pašnik za živali (prosta reja). V ta namen potrebujejo zavetišče za živali in ograjo za pašnik. Za shranjevanje krme in orodja, potrebujejo še dodatne prostore oz. stavbe. Območje ni komunalno opremljeno, obstoječa gospodarska javna infrastruktura poteka v oddaljenosti cca 1km v bližnjem naselju Zazid.

- PARC. ŠT. 1668/2, 2285/2 IN 2285/3 K.O. KUBED: Na parc. št. 1668/2 k.o. Kubed je predvidena postavitev stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije. Na ostalih dveh parcelah 2285/2 in 2285/3 k.o. Kubed je predvidena postavitev stavbe za rejo živali vključno z objekti za skladiščenje gnoja in gnojevke ter postavitev stavbe za spravilo pridelka (krme). Skupna površina predvidenih stavb bo okvirno 400 m². Na območju je predvidena stavba za okvirno 10 konj, 40 govedi in 70 prašičev.

Obravnavano območje se nahaja ob kmetiji, na meji s stavbnim zemljiščem. Parcela 1668/2 k.o. Kubed je po namenski rabi že delno umeščena v ureditveno območje za poselitev, območje izvenmestnih naselij, ki je namenjeno za mešano urbano rabo. Pobudnik bi želel umakniti stavbo za rejo živali nekoliko stran od naselja, zato predlaga sosednji parc.št. 2285/2 in 2285/3 k.o Kubed za postavitev stavbe za rejo živali. Območje je komunalno opremljeno, obstoječa gospodarska javna infrastruktura poteka v neposredni bližini.

- PARC. ŠT. 799/55 K.O. ANKARAN – DEL: Na mestu nameravanega posega se nahajajo obstoječi objekti (gospodarska poslopja), za katere je predvidena ureditev. Na delu območja (površine cca

1.000m²) se nahajajo že stavbe za spravilo pridelka ter stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije. Skupna površina stavbe je okvirno 700 m², višine okvirno 5,0 m. Območje je komunalno opremljeno, obstoječa gospodarska javna infrastruktura poteka v neposredni bližini.

2) UGOTOVITVE V ZVEZI S POBUDO

Vsa zemljišča se nahajajo na območju Vodnega telesa podzemnih voda OBALA IN KRAS Z BRKINI (šifra vodnega telesa: SIVTPODV5019), ki je zaradi kraških in skraselih značilnosti vodonosnikov ranljiv za posledice različnih virov onesnaženja, zaradi česar so lahko ogroženi vodni viri za oskrbo s pitno vodo, tudi v oddaljenih predelih. Prav tako se zemljišča nahajajo na Prispevnem območju kopalnih voda slovenske obale za: 14 naravnih kopališč in 7 kopalnih območij.

PARC. ŠT. 2375/1 K.O. ŠMARJE

Severovzhodno in zahodno od območja predvidenega plana se nahajajo stanovanjska območja.

Območje ne leži na vodovarstvenem območju. V okolici ni izdanih vodnih dovoljenj za lastno oskrbo s pitno vodo. Severovzhodno od predvidenega plana, v oddaljenosti približno 250 m, se nahaja pretečeno vodno dovoljenje za lastno oskrbo s pitno vodo (št. vodnega dovoljenja: 35526-1639/2004, datum veljavnosti: 31. 12. 2020).

PARC. ŠT. 3108/4 K.O. ZAZID

Severno od območja se, v oddaljenosti približno 790 m, nahaja naselje Zazid.

Zemljišče se v celoti nahaja na vodovarstvenem območju – VVO II oziroma na ožjem območju s strogim vodovarstvenim režimom.

PARC. ŠT. 1668/2, 2285/2 IN 2285/3 K.O. KUBED

Južno od zemljišč se nahaja stanovanjsko območje.

Parcelna št. 1668/2 se v celoti nahaja na vodovarstvenem območju - VVO II oziroma na ožjem območju s strogim vodovarstvenim režimom. Parcelni št. 2285/2 in 2285/3 se ne nahajata na vodovarstvenem območju.

Vzhodno in južno od zemljišč teče občasen vodotok (širina 1 – 2 m).

PARC. ŠT. 799/55 K.O. ANKARAN – DEL

Zahodno od območja se nahaja Luka Koper, severno pa kmetijske površine. Vzhodno in južno od plana potekajo državne ceste: ŠKOFIJE – SRMIN (cestni odsek 0788 in 0388) in ČRNI KAL – SRMIN (cestni odsek 0062 in 0662).

Zemljišče se ne nahaja na vodovarstvenem območju, v okolici ni izdanih vodnih dovoljenj za lastno oskrbo s pitno vodo. Območje leži na Vplivnem območju kopalnih voda slovenske obale (šifra: SI_RBD_2).

Po zahodni strani, ob meji, v oddaljenosti 20,6 m, teče vodotok Rižana. Vzhodno od območja tečeta dva stalna vodotoka.

3) ZNAČILNOSTI VPLIVOV IN OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA ZARADI VPLIVOV PLANA

a) Značilnosti vplivov

Na osnovi podatkov predstavljenih v uvodoma citiranem predlogu izhodišč pričakujemo predvsem naslednje pomembne vplive na okolje, ki imajo lahko vpliv tudi na zdravje ljudi:

- Onesnaževanje zraka predvsem s prahom zaradi gradbenih del in lokalnega prometa z motornimi vozili,
- Onesnaževanje zraka z vonji vezanega na vzrejo živali in manipulacij z gnojem, gnojevko.

- Obremenjevanje okolja s hrupom zaradi gradbenih del, delovanja delovnih strojev in prometa z motornimi vozili.
- Obremenjevanje tal, površinske vode in podzemne vode v primeru neustreznega ravnanja z nevarnimi snovmi ali nevarnimi odpadki ali nezgode z njimi v povezavi z gradbenimi deli in med obratovanjem.
- Nastajanje onesnaženih padavinskih odpadnih voda ter odpadnih voda, ki nastajajo pri opravljanju kmetijske dejavnosti.
- Nastajanje odpadkov povezanih s kmetijstvom (ostanki in embalaže fitofarmacevtskih sredstev, gnojil, mineralnih olj, folije od silažnih bal itd.)

b) Značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta

Prizadeta bodo lahko naslednja območja:

- stanovanjska območja v okolici predvidenih planov,
- vodovarstvena območja,
- vodna dovoljenja za oskrbo s pitno vodo, ki nimajo določenih vodovarstvenih območij,
- kraški teren oziroma kraški vodonosniki,
- kopalne vode, ki so določena na morju.

4) POMEN IN RANLIVOST OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA

Območja, ki bi lahko bila prizadeta so območja stanovanj v okolici predvidenih planov. Območja stanovanj z vidika vplivov na zdravje ljudi ocenjujemo kot ranljiva.

Območja, ki bodo verjetno prizadeta, so kopalne vode na morju, ki jih ocenjujemo kot ranljiva, saj se vsa zemljišča nahajajo na prispevnem območju kopalnih voda slovenske obale, zemljišče v k.o. Ankaran pa leži tudi na vplivnem območju kopalnih voda.

Z vidika vplivov na zdravje ljudi kot ranljivo obravnavamo vodovarstveno območje iz katerega se zajema voda za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. V tem primeru kot ranljivo območje obravnavamo celotno območje, ki se iz tega vodnega vira oskrbuje s pitno vodo.

Kraški vodni viri so zelo ranljivi za posledice različnih virov onesnaženja. Po padavinah lahko postanejo motni. Prepustnost v kraškem sistemu je velika, posledica so visoke hitrosti pretakanja voda v podzemlju, raznovrstnost načina pretakanja, običajno nepoznane smeri odtekanja vode, ki segajo tudi do več deset kilometrov oddaljenih predelov. Procesi samo-očiščevanja v krasu so manj učinkoviti zaradi hitre infiltracije, manjše filtracije, visokih hitrosti pretakanja voda.

5) PREDLOGI IN PRIPOMBE

ZRAK

V okviru OPPN je treba upoštevati in zagotoviti ukrepe za preprečevanje onesnaževanja zraka za vse zgoraj naštetih pričakovane vplive.

VODE

V okviru OPPN je treba upoštevati in zagotoviti ukrepe za preprečevanje onesnaževanja tal in površinskih voda in posredno podzemne vode za vse zgoraj naštetih pričakovane vplive.

HRUP

V okviru OPPN je treba upoštevati in zagotoviti ukrepe za preprečevanje obremenjevanja okolja s hrupom za vse zgoraj naštetih pričakovane vplive.

ODPADKI

V okviru OPPN je treba upoštevati in zagotoviti ukrepe za preprečevanje obremenjevanja okolja z odpadki za vse zgoraj naštetе pričakovane vplive.

6) OPOMBE

Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov prostorskega akta na okolje za segment zdravje ljudi in konkretne smernice bodo podane v mnenju po 110. členu Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/17).

POJASNILA V ZVEZI Z OCENJEVANJEM VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI:

Izhodišča, ki so bila uporabljena za mnenje o verjetnem pomembnem vplivu na zdravje ljudi, so naslednja:

- Odločitve o sprejemljivosti vplivov na zdravje temeljijo na mejnih vrednostih za onesnaženost okolja, ki so določene z veljavno slovensko zakonodajo s področja okolja (npr. za onesnaženost zraka, hrup v naravnem in življenjskem okolju, kakovost pitne vode, itd) ter drugih nacionalnih predpisih s področja ravnanja z okoljem, ki določajo mejne vrednosti, pravila ravnanja in podobno (npr. predpisi s področja urejanja emisij v vode in zrak, ravnanje z odpadki, itd.).
- V primeru presoje vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi pri oceni smiselno upoštevamo tudi smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2018.
- Navedba v mnenju »da izvedba plana/posega verjetno ne bo imela pomembnejših vplivov na zdravje ljudi« pomeni, da stopnja tveganja za zdravje ljudi najverjetneje ne bo večja, kot je zajeta v mejne vrednosti, ki so določene z okoljsko zakonodajo. Z okoljsko zakonodajo določene mejne vrednosti so stvar politične odločitve in ne jamčijo popolne odsotnosti tveganja za pojav negativnih učinkov na zdravje ljudi.
- Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi, da bodo izvajalci del in upravljavci posega v času življenjske dobe posega (gradnja, obratovanje, odstranitev) spoštovali pripadajočo veljavno okoljsko zakonodajo in drugo pripadajočo zakonodajo, ki je namenjena varovanju zdravja ljudi.

1

Pripravili:

Andrej Uršič, univ. dipl. biol.

ANDREJ
URŠIČ

Digitalno podpisal
ANDREJ URŠIČ
Datum: 2021.06.21
10:37:23 +02'00'

dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

SONJA
JERAM

Digitally signed by
SONJA JERAM
Date: 2021.06.21
11:43:09 +02'00'

Ivanka Gale, dr. med., spec. hig. in jav. zdravja

IVANKA
GALE

Digitalno podpisal
IVANKA GALE
Datum: 2021.06.21
11:51:24 +02'00'

Maša Ceglar, dipl. san. inž. (UN)

MAŠA
CEGLAR

Digitalno podpisal
MAŠA CEGLAR
Datum:
2021.06.21
12:03:52 +02'00'

za Peter Otorepec, dr. med. spec. higiene in MDPŠ
Predstojnik

V vednost:

- naslov
- arhiv, tu

IRENA VENINŠEK PERPAR

Digitalno podpisal IRENA VENINŠEK PERPAR
Datum: 2021.06.21 12:16:41 +02'00'

